

Uniknięcie kary za wycięcie drzewa

wiewiórski

law firm

Wysokość kary za wycięcie bez pozwolenia drzewa lub krzewu zależy wyłącznie od jego gatunku i obwodu.

Od decyzji wymierzającej karę warto się jednak odwołać.

Jednym z problemów, które napotyka inwestorzy realizujący przedsięwzięcia budowlane, jest usuwanie drzew i krzewów z terenu nieruchomości. Nie zawsze bowiem jest możliwe takie zagospodarowanie działki, aby nowo powstające obiekty nie kolidowały z istniejącym zadrzewieniem. W zdecydowanej większości przypadków usunięcie drzew i krzewów, zgodnie z ustawą z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, wymaga uzyskania zezwolenia wydawanego przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta (ewentualnie wojewódzkiego konserwatora zabytków – w przypadku nieruchomości wpisanej do rejestru zabytków). Za usuwanie drzew i krzewów bez zezwolenia grożą drastyczne kary pieniężne nakładane na posiadacza nieruchomości w formie decyzji administracyjnej. Od takiej decyzji stronie zawsze przysługuje odwołanie.

Warto się odwoływać
Procedura odwoławcza od decyzji wymierzającej karę za usunięcie drzew lub krzewów najczęściej jest walką o wszystko

albo nic, ponieważ wysokość kary zależy wyłącznie od gatunku drzewa i jego obwodu. Nie mają natomiast znaczenia okoliczności popełnienia deliktu, stopień zawinienia posiadacza nieruchomości ani nawet fakt, że usunięcie drzewa było obiektywnie uzasadnione (np. z powodu jego obumarcia czy też stwarzania przez drzewo zagrożenia dla ludzi). Przedsiębiorca nie może więc liczyć na to, że organ odwoławczy, mając na uwadze szczególne okoliczności, zmniejszy wysokość kary albo zamieni ją na obowiązek dokonania nasadzeń zastępczych. Postępowanie odwoławcze od decyzji nakładającej karę zawsze warto wszcząć, chociażby z jednego powodu – nic ono nie kosztuje (poza pewnym wysiłkiem organizacyjnym i ewentualnymi kosztami obsługi prawnej). Od odwołania od decyzji nie wnosi się opłat, a już samo złożenie odwołania powoduje zawieszenie obowiązku płatności kary (z wyjątkiem rzadkich przypadków nadania decyzji rygorem natychmiastowej wykonalności). Wnosząc odwołanie, przedsiębiorca zyskuje więc przynajmniej tyle, ile wynosi koszt pieniądza w czasie, ponieważ przez okres rozpatrywania odwołania nie są naliczane odsetki. Poza tym, w niektórych przypadkach już samo odroczenie konieczności zapłaty kary może mieć duże znaczenie. Chodzi tutaj zwłaszcza o sytuacje, gdy takie postępowanie toczy się na przełomie lat, a koszty kar nie były przewidziane w budżecie inwestycji na dany rok. Na wniesienie odwołania inwestor ma 14 dni, licząc od daty doręczenia mu decyzji organu I instancji. To niewiele, ale warto pamiętać, że w postępowaniu administracyjnym nie obowiązują zasada zwana prekluzją

dowodową, nakazująca powołać już na starcie postępowania wszystkie argumenty i dowody w sprawie. Odwołanie nie wymaga też szczegółowego uzasadnienia i, zgodnie z przepisami kodeksu postępowania administracyjnego, wystarczającym argumentem do jego wniesienia jest twierdzenie, że inwestor nie jest zadowolony z wydanej decyzji. Oczywiście użycie takiej argumentacji w odwołaniu raczej nie gwarantuje sukcesu. Wystarczy jednak, aby skutecznie wszcząć procedurę odwoławczą, zyskać na czasie i w późniejszym terminie uzupełnić argumentację.

Skuteczne argumenty

Wysokość kary, co do zasady, nie zależy od stopnia zawinienia podmiotu usuwającego drzewa bez zezwolenia. Warto jednak pamiętać, że posiadacz nieruchomości nie w każdym przypadku odpowiada za usunięcie drzewa z jej terenu. Warunkiem jego ukarania jest udowodnienie przez organ, że usunięcie drzewa bez zezwolenia na-

Marcin Wojtasik

radca prawny, partner w Kancelarii Prawnej Wiewiórski

stało za wiedzą i zgodą posiadacza nieruchomości (lub co najmniej przy braku jego sprzeciwu). Tymczasem organy I instancji bardzo często stosują skrót myślowy, obciążając odpowiedzialnością za wycięcie drzewa posiadacza nieruchomości, niezależnie od okoliczności. Z takim podejściem zdecydowanie warto walczyć, wykorzystując procedurę odwoławczą w przypadkach, gdy organ nakładający karę nie wykazał, że to posiadacz nieruchomości usunął drzewo lub gdy nie wykazał związku przyczynowo-skutkowe-

go pomiędzy usunięciem drzew a działaniem (lub zaniechaniem) posiadacza nieruchomości. Inwestor może np. powołać się na umowę zawartą z wykonawcą robót budowlanych, jeżeli uzgodniono w niej, że generalny wykonawca był odpowiedzialny za przygotowanie terenu pod budowę, w tym za usunięcie drzew i krzewów. W wielu przypadkach posiadanie odpowiednich klauzul umownych (np. nakazujących wykonawcy usunięcie drzew/krzewów zgodnie z obowiązującymi przepisami) pozwoli na uniknięcie przez inwestora odpowiedzialności za nielegalną wycinkę.

Warto przy tym pamiętać, że w postępowaniu administracyjnym to organ powinien zgromadzić dowody w sprawie, nie zaś strona. Niekiedy więc w sytuacji, gdy materiał dowodowy jest skąpy, korzystniej dla inwestora będzie przybrać w postępowaniu dotyczącym nałożenia kar pozycję bierną, zaś dopiero w odwołaniu powołać się na fakt nieudowod-

stwierdzić, że usunięcie drzewa zostało spowodowane przez osoby trzecie (np. w wyniku kradzieży, czy aktów wandalizmu). W takiej sytuacji bowiem posiadacz powinien być zwolniony z odpowiedzialności.

Kolejnym skutecznym argumentem odwołania może być powołanie się na fakt nieudowodnienia przez organ I instancji, że uzyskanie zezwolenia było w danej sytuacji wymagane. I tak np. w świetle obowiązujących obecnie przepisów nie wymaga zezwolenia usuwanie drzew (krzewów), których wiek nie przekracza 10 lat. Podstawowym warunkiem nałożenia kary jest więc wykazanie przez organ administracji, że wiek wyciętego drzewa przekraczał 10. Jeżeli organ wydający decyzję nie udowodnił tego faktu (a niekiedy może to być trudne np. bez powołania biegłego dendrologa), będzie to podstawą do zakwestionowania decyzji o nałożeniu kary. Oczywiście to tylko niektóre przykłady okoliczności mogących być

podstawą odwołania od decyzji nakładającej na inwestora karę za usuwanie drzew i krzewów. Z drugiej strony organy są coraz bardziej sprawne i coraz skuteczniej wykrywają nieprawidłowości przy usuwaniu drzew i krzewów. Coraz częściej bowiem korzystają z powszechnie dostępnych narzędzi, takich jak zdjęcia lotnicze czy satelitarne. W tej sytuacji kluczowe jest sprawne przeprowadzenie procedury odwoławczej. W wielu przypadkach pozwoli to na skuteczną obronę przed nałożonymi karąmi. ■